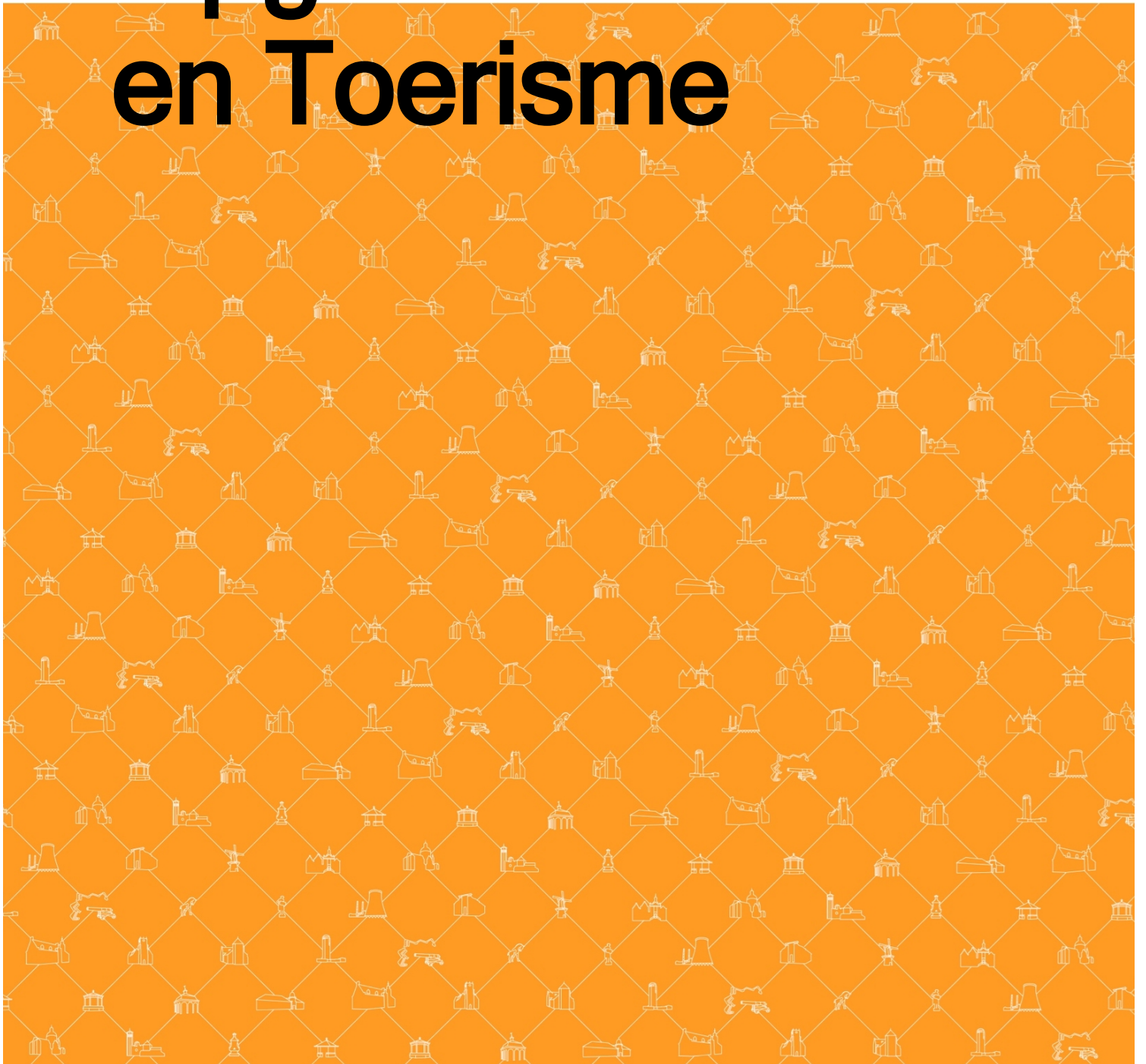

Programma 5

Opgave Economie en Toerisme

Opgave Perspectief Economie en Toerisme

De ondernemers en organisaties binnen gemeente Geertruidenberg hebben zware jaren achter de rug. Onder andere door de coronacrisis, maar inmiddels ook door de inflatie. Ondernemers worden daarnaast gevraagd om te investeren in het verduurzamen van hun bedrijf. Gemeente Geertruidenberg streeft dan ook naar een circulaire, duurzame en innovatieve economie. Om dit mogelijk te maken, is het nodig dat hiervoor budget vrijgemaakt wordt. In de eerste begrotingswijziging doen wij u hiervoor een voorstel.

Op het gebied van toerisme zijn mooie stappen gezet in de afgelopen jaren. In de komende periode gaan we hiermee verder aan de slag, onder andere door het versterken van het merk 'Vestingstad aan de Biesbosch' en het stimuleren van het toeristisch ondernemerschap. We blijven onze culturele infrastructuur verder versterken. Voor dit alles werken we samen met andere gemeenten en in regionale samenwerkingsverbanden.

5.0 Beleidsrijke begroting 2023

Opgave Economie en Toerisme

DEFINITIE	De gemeente Geertruidenberg is GASTVRIJ NAAR BEZOEKERS, biedt een fijn leefklimaat voor de inwoners, voorziet in RUIJTE VOOR ONDERNEMERSCHAP en is klaar voor een DUURZAME & INNOVATIEVE ECONOMIE				
STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren.	Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder.		De gemeente is gastvrij naar de bewoners en bezoekers.	
MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN	Een schonere, veiligere en aantrekkelijke bedrijventerreinen en winkelgebieden in 2026 t.o.v. 2022.	In 2050 is de <u>Geertruidenbergse</u> economie circulair, met als tussen doel 50% in 2030.	Meer ruimte voor innovatie vanuit bedrijven	Verhoging toeristisch recreatieve werkgelegenheid (+20% in 2026 t.o.v. 2019)	Minimaal behoud van diversiteit van culturele organisaties en evenementen.
	Afname leegstaand op BT en kernwinkelgebied (-10% in 2026 t.o.v. 2022) en compact winkelgebied (-10% winkels buiten kern winkelgebied in 2026 t.o.v. 2022.	De bedrijventerreinen zijn in 2050 energieneutraal.		Het aantal toeristische overnachtingen stijgt met 15% in 2026 (t.o.v. 2019)	
Randvoorwaarden: betrekken bedrijfsleven bij de gemeenschap - fijn leefklimaat voor inwoners					

Inhoud

5.1 Inleiding

In 2021 is de visie economische domein Geertruidenberg vastgesteld, deze is tot stand gekomen in samenwerking met onze partners op de terreinen economie en toerisme.

De gemeente Geertruidenberg is een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. We hebben de ambitie om het bedrijfsleven bij te staan in de duurzaamheidsopgave en toekomstbestendig te maken.

We zetten in op meer toeristische bezoekers, die we langer in het gebied willen laten verblijven en die vaker terugkomen naar de gemeente Geertruidenberg.

5.2 Missie

De gemeente Geertruidenberg is GASTVRIJ NAAR BEZOEKERS, biedt een fijn leefklimaat voor de inwoners, voorziet in RUIMTE VOOR ONDERNEMERSCHAP en is klaar voor een DUURZAME & INNOVATIEVE ECONOMIE

5.3 Strategische doelen en maatschappelijke effecten

Strategische doelstellingen

Binnen de opgave Economie en Toerisme zijn strategische doelstellingen geformuleerd die samen de volledige opgave omvatten:

1. Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren
2. Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder
3. De gemeente is gastvrij naar de bewoners en bezoekers

Door te werken aan de beoogde maatschappelijke effecten geven we de komende jaren invulling aan de door het college vastgestelde strategische doelen.

Wat willen we bereiken?

Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren

We zorgen voor behoud van de lokale werkgelegenheid en zetten optimaal in op ruimtegebruik en toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen. Bovendien zetten we in op compacte en complete winkelgebieden in de gemeente.

- Schone, veilige en aantrekkelijke bedrijventerreinen en winkelgebieden in 2026 t.o.v. 2022
- Afname leegstand op bedrijventerreinen en winkelgebied (-10% in 2026 t.o.v. 2022)
- Realiseren compact winkelgebied (-10% winkels buiten kern winkelgebied in 2026 t.o.v. 2022)

Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder

We staan het bedrijfsleven bij om te komen tot een circulaire economie en faciliteren bedrijventerreinen om energieneutraal te worden.

- In 2050 is de Geertruidenbergse economie circulair, met als tussendoel 50% in 2030
- De bedrijventerreinen zijn in 2050 energieneutraal
- Meer ruimte geven aan bedrijven voor innovatieve ontwikkelingen

De gemeente is gastvrij naar de bewoners en bezoekers

We zetten in op meer toeristische bezoekers, die we langer in het gebied willen laten verblijven en die vaker terugkomen naar de gemeente Geertruidenberg.

- Het aantal toeristische overnachtingen stijgt (+15% in 2026 t.o.v. 2019)
- Verhoging toeristische recreatieve werkgelegenheid (+20% in 2026 t.o.v. 2019)
- Minimaal behoud van diversiteit van culturele organisaties en evenementen

5.4 Inspanningen

Wat gaan we daarvoor doen?

Om de strategische doelstellingen te bereiken zijn extra inspanningen noodzakelijk. Deze hebben enerzijds betrekking op de bekostiging van diverse projecten en anderzijds op de intensivering van ambtelijke inzet. Het is noodzakelijk om extra capaciteit in te zetten op de opgave economie en toerisme om uitvoering te kunnen geven aan alle inspanningen.

We willen zorgen voor behoud van de werkgelegenheid en willen dat inwoners lokaal de boodschappen doen. Dit draagt bij aan het verbeteren van het vestigingsklimaat. Bovendien ondersteunen we ondernemers om meer circulair en duurzaam te ondernemen.

We willen gastvrij zijn naar de onze inwoners en bezoekers. Daarom stimuleren we het ambassadeurschap onder ondernemers en inwoners. Daarnaast zetten we in op het optimaliseren van de wandel- en fiets infrastructuur en de bereikbaarheid over het water.

Het team economie & toerisme werd uitgebreid met 1 fte, in juni en september zijn de functies ingevuld.

We hebben veel inspanningen gerealiseerd die bijdragen aan de strategische doelstellingen. Dit hebben we in samenwerking gedaan met de ondernemerscollectieven (zoals Toeristisch Platform Geertruidenberg, Economisch Platform Geertruidenberg) en samenwerkingsverbanden op het gebied van economie & toerisme (zoals Rewin, Zuiderwaterlinie, regiogemeenten).

Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren

De ondernemerspeiling is uitgevoerd en we hebben een economische barometer voor Geertruidenberg ontwikkeld en opgemaakt. Voor bedrijventerrein Dombosch hebben we een kwaliteitsverbeterplan opgesteld en is een pilot parkmanagement onderzocht. Er is uitvoering gegeven aan maatregelen 2023 van het keurmerk veilig ondernemen op Dombosch en Pontonnier en de voorbereidingen voor de nieuwe KVO 2024-2026 periode zijn gedaan, zodat begin 2024 de audit kan worden uitgevoerd. Daarnaast is de walstroomvoorziening aan de Reenweg geüpgraded.

Alle basisschoolleerlingen hebben het OTG- techniekprogramma gevolgd en in samenwerking met het onderwijs en ondernemers is het symposium Connecting Generations Event georganiseerd op het Dongemondcollege.

Voor starters en groeiers hebben we een starterprogramma opgezet. Vanwege te weinig belangstelling in het najaar is dit doorgezet naar voorjaar 2024. Samen met de omliggende gemeenten en ondernemers hebben we twee Zaakvooruitdagen georganiseerd.

Ook hebben we maandelijks een lokaal bedrijf bezocht.

Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder

Tijdens het Generations Event is de groene pluim uitgereikt aan VPK. We hebben samen met Rewin voor het bedrijfsleven een rest- en vraagstromen bijeenkomst georganiseerd om inzicht te krijgen en om kansen tussen partijen te creëren. Potentiele reststromen worden nu verder

uitgewerkt. We hebben de potentie van zon op dak op bedrijventerreinen (en woningen) in beeld gebracht.

Om inzicht in subsidies te krijgen, zodat we daar steeds meer gebruik van kunnen maken, is een subsidiescan voor het programma economie & toerisme uitgevoerd. Het aanbestedingsbeleid wordt herzien en met name gericht op de thema's lokaal, duurzaam en circulair. Dit is besproken met ondernemers. De besluitvorming zal in 2024 plaats gaan vinden.

De gemeente is gastvrij naar de bewoners en bezoekers

Voor de evenementenorganisaties is een netwerkbijeenkomst gehouden om organisaties (vraag/aanbod) bij elkaar te brengen en te informeren.

Naast de reguliere promotie van de Zuiderwaterlinie is in 2023 ingezet op een Europees traject. Samen met EFFORTS zijn connecties met Brussel gelegd en de banden met internationale partners versterkt met als doel om mee subsidies voor vestingerfgoed beschikbaar te krijgen. Er is onder de noemer "Menno's reis" met verschillende activiteiten aandacht geschonken aan de expeditiereis die Menno van Coehoorn 325 jaar geleden maakte. De reis heeft uiteindelijk geleid tot het verdedigingsstelsel wat we nu de Zuiderwaterlinie noemen. In het kader van Menno's reis zijn verschillende wandelingen georganiseerd onder de naam "De Expeditie". Daarnaast heeft een interactief kunstwerk een reis langs de Zuiderwaterlinie gemaakt. Dit kunstwerk heeft ook in Museum de Roos gestaan. Een derde onderdeel waren de kennissateliers die langs de linie georganiseerd zijn, waarbij door experts met de Zuiderwaterlinie als basis oplossingen werden gezocht voor de hedendaagse opgaven zoals klimaatadaptatie en woningcrisis.

Ook is het fietsknooppuntensysteem in Raamsdonk aangepast, zodat er meer opties zijn om rond te fietsen. En er is er een start gemaakt met een spreekwoordenroute in Geertruidenberg en drie fietsroutes door de regio in het kader van de Zuiderwaterlinie.

Begin 2023 is vanuit Beleef de Biesbosch een bijeenkomst georganiseerd voor ondernemers rondom de Biesbosch over internationalisering. De ondernemers leerden hier over gasten uit het buitenland en waarom het belangrijk is om hierop in te spelen. Daarnaast is in het voorjaar een Instameet georganiseerd met influencers die zich richten op natuur en cultuur. Op deze manier werden de gewenste categorie bezoekers gericht bereikt.

Er is ook gewerkt aan de projecten bestemmingsmanagement (het in kaart brengen van de bezoekersstromen in de Biesbosch) en driehoeksveer Altena-Drimmelen-Geertruidenberg. Beiden krijgen in 2024 een vervolg.

5.1 Recreatieve havens

Wat willen we bereiken?

Recreatieve havens

Wij zorgen voor havens die binnen de gemeente gebruikt kunnen worden voor recreatieve doeleinden.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Gemeentelijke Jachthaven

We onderhouden de gemeentelijke jachthaven en innen havengelden. Zie paragraaf A Lokale heffingen.

Eerder is een aanbesteding geweest voor de overname van de jachthaven. In 2024 wordt naar verwachting de jachthaven overgenomen. Tot die tijd zal het onderhoud gedaan worden maar geen grote investeringen meer.

Passantenhaven

We onderhouden de gemeentelijke passantenhaven en innen havengelden. Zie paragraaf A Lokale heffingen.

De havenmeesters zijn regelmatig in de passantenhaven aanwezig, controleren de aanlegsteigers en stroomvoorziening en innen havengeld bij overnachtingen in de passantenhaven. De aanlegsteigers en stroomvoorzieningen zijn in het onderhoud meegenomen.

5.2 Economische havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

Economische havens en waterwegen

Wij zorgen voor havens die binnen de gemeente gebruikt kunnen worden voor binnenvaartschepen, historische schepen en woonboten.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Historische schepen en woonboten

Voor de historische schepen en woonboten innen we havengelden. Zie paragraaf A Lokale heffingen.

De havengelden van de (historische) schepen worden betaald volgens de contracten die de ligplaatshouders hebben.

Ligplaatsvoorzieningen Binnenvaartschepen

Zorgen voor goede faciliteiten en voorzieningen t.b.v. de binnenvaartschepen die voor korte tijd aanmeren in onze gemeente.

Er wordt regulier onderhoud gepleegd aan de faciliteiten voor de binnenvaartschepen. Daarnaast zijn reparaties en defecten verholpen.

5.3 Economische ontwikkelingen

Wat willen we bereiken?

Economische ontwikkelingen

Wij willen gastvrij zijn naar bezoekers, een fijn leefklimaat bieden voor bewoners, voorzien in ruimte voor ondernemerschap en klaar zijn voor een duurzame en innovatieve economie.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Economisch beleid

Uitvoeringsprogramma Economisch Domein

We voeren het uitvoeringsprogramma van de visie economisch domein 2021-2026 verder uit. Wij werken aan verschillende uitvoeringsprojecten (o.a. bereikbaarheid bedrijventerreinen, versterking agrarische sector, startershuis).

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

We reiken een Groene Pluim uit aan een lokaal bedrijf die serieus werk maakt van de global goals. Naast deze waardering voor het bedrijf is het met name gericht op het vervolg. De Groene Pluim is geen eindpunt maar een startpunt om samen met de andere Groene Pluimhouders verdere stappen te maken, elkaar te inspireren, kennis te delen en als netwerk te gebruiken.

Sterk Techniek Onderwijs

Samen met primair en voortgezet onderwijs, Theek 5, Stichting Onderwijs en Techniek Geertruidenberg (OTG) en VOG/ondernemers maken we een lesprogramma om leerlingen te motiveren en te interesseren voor techniek.

Duurzame ontwikkeling Dombosch

Dombosch heeft de doelstelling om uit te groeien tot een duurzaam bedrijventerrein en geeft invulling aan de energietransitie-opgave door te besparen op de energievraag, de huidige energie-infrastructuur te transformeren en energie op te slaan. Daarnaast speelt Dombosch in op een circulaire economie. Wij gaan samen met ondernemers invulling geven aan deze duurzame ontwikkeling.

Duurzame Energie Bedrijfsleven

We pakken samen met ondernemers en onderwijsinstellingen projecten op voor verduurzaming van bedrijven. Er worden o.a. informatiesessies over bijvoorbeeld een collectieve aanpak en kennisdeling georganiseerd.

Het uitvoeringsprogramma economie is ondergebracht binnen het programmaplan economie & toerisme.

De Groene Pluim is uitgereikt tijdens het Connecting Generations Event aan het lokale bedrijf VPK. Dit is nu de 4e Groene Pluimhouder in onze gemeente (naast Sibelco, Holmatro en Millvision).

Alle basisscholenleerlingen hebben in het schooljaar 2022-2023 vanuit OTG een techniekprogramma doorlopen. zo is er onder andere een bezoek gebracht aan de Uitvindfabriek, Klasseboeren en lokale technische bedrijven.

Voor Dombosch is samen met ondernemers een actieprogramma toekomstbestendig Dombosch opgemaakt. Duurzame energie, verduurzamen en circulaire economie zijn thema's die hierin zijn meegenomen. We hebben in samenwerking met Rewin een inventarisatie opgemaakt van rest- en vragenstromen bij ondernemers.

Stadspromotie

Vanuit stadspromotie zetten we in op marketing, stimuleren van evenementen en de aankleding van de centrumgebieden als onderdeel van de visie Economisch Domein Geertruidenberg 2021 - 2026.

We hebben dit jaar een informatie- en netwerkbijeenkomst georganiseerd voor alle evenementenorganisaties binnen onze gemeente. Daarnaast hebben we een viertal inzamelbakken voor statiegeld flesjes en -blikjes aangeschaft die door evenementenorganisaties ingezet kunnen worden tijdens evenementen.

In het winkelcentrum van Raamsdonksveer zijn de bloembakken en de kioskvlaggen vernieuwd. Ook is er een bijdrage geleverd aan het ondernemersinitiatief Beleef Geertruidenberg. Beleef Geertruidenberg zet in op marketing via website, social media en heeft pocketboekje van de bijzondere locaties en activiteiten in Geertruidenberg uitgebracht.

5.4 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Het bieden van ondersteuning en dienstverlening aan bedrijven.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Weekmarken

De gemeente faciliteert door de huur van marktkramen en is verantwoordelijk voor het onderhoud van het marktterrein. Daar tegenover staat de inning van de marktgeden.

Wij onderhouden het terrein en de daarbij horende voorzieningen. De marktgeden worden geïnd. De marktterreinen worden onder meer ook gebruikt voor evenementen en kermissen.

5.5 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

Economische promotie

De gemeente Geertruidenberg wil gastvrij zijn naar bezoekers, een fijn leefklimaat bieden voor bewoners, voorzien in ruimte voor ondernemerschap en klaar zijn voor een duurzame en innovatieve economie.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Toerisme

We voeren het uitvoeringsprogramma van de visie economisch domein 2021-2026 verder uit. Wij blijven ons hierbij profileren als "Geertruidenberg, vestingstad aan de Biesbosch" onder andere door actieve participatie in de samenwerkingsverbanden Zuiderwaterlinie en Beleef de Biesbosch.

Doordat de bijdrage aan Beleef de Biesbosch sinds 2008 niet meer geïndexeerd is en de kosten hard zijn gestegen is een verhoging van de jaarlijkse bijdrage met structureel € 2.000 nodig om de activiteiten uit te kunnen voeren.

We hebben actief deelgenomen in de samenwerkingsverbanden Zuiderwaterlinie en Beleef de Biesbosch en we hebben subsidie verstrekt aan VVV Geertruidenberg om op die manier de gemeente Geertruidenberg toeristisch op de kaart te zetten als "Geertruidenberg, vestingstad aan de Biesbosch".

Daarnaast is het Toeristisch Platform Geertruidenberg (TPG) vijf keer samengekomen om te adviseren over toeristische onderwerpen en mee te helpen aan de uitvoering van de economische visie.

5.6 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

We zetten ons in voor het behoud en de ontwikkeling van onze culturele infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Culturele activiteiten

Wij ondersteunen organisaties die van toegevoegde waarde zijn voor de lokale culturele infrastructuur door het beschikbaar stellen van een jaarlijkse subsidie.

Ook in 2023 hebben we lokale culturele organisaties ondersteund bij het uitvoeren en voortzetten van hun werkzaamheden door het beschikbaar stellen van subsidie.

Cultuureducatie

Om cultuureducatie beter in te bedden in de curricula zijn wij aangesloten bij het provinciale programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Onze basisscholen worden hierin ondersteund door de intermediair CmK die werkzaam is bij Theek 5. Wij ondersteunen dit project door een jaarlijkse bijdrage.

Daarnaast ondersteunen we Scattando met een jaarlijkse subsidie voor het organiseren van laagdrempelig buitenschools cultuuraanbod.

Ook in 2023 hebben we een financiële bijdrage geleverd aan Cultuureducatie met Kwaliteit zodat cultuureducatie op de basisscholen onder de aandacht bleef en waar nodig een impuls kreeg.

Scattando heeft van ons subsidie ontvangen zodat het laagdrempelige buitenschoolse cultuuraanbod in 2023 kon worden voortgezet.

Kermisterreinen

De gemeente organiseert en faciliteert een kermis in alle drie de kernen.

In 2023 is in alle kernen van de gemeente een kermis georganiseerd. Het is steeds lastiger om kermisexploitanten te vinden voor de kleinere kermissen. In 2024 gaat we hierover met Raamsdonk in gesprek om tot een passende invulling te komen.

Kunstvoorwerpen

Wij onderhouden de kunstobjecten in de openbare ruimte.

In 2023 is een groepje schoonmaakhelden vanuit Prisma gestart met het regelmatig controleren en schoonmaken van een aantal kunstwerken in Raamsdonksveer.

Er zijn nieuwe foto's van alle kunstobjecten gemaakt waarbij de huidige staat van de kunstwerken en de omgeving is vastgelegd. Er was in 2023 geen groot onderhoud nodig aan de kunstobjecten.

Oudheidkunde

Wij ondersteunen de erfgoedverenigingen bij hun activiteiten om de geschiedenis van gemeente Geertruidenberg uit te zoeken, te bewaren en vertellen door het beschikbaar stellen van een jaarlijkse subsidie.

We hebben subsidie beschikbaar gesteld aan de erfgoedverenigingen, zodat zij de lokale geschiedenis konden blijven uitzoeken, bewaren en vertellen.

Volksfeesten

We ondersteunen organisaties die de lokale volksfeesten zoals carnaval, Koningsdag en Sinterklaas organiseren door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van subsidie en het compenseren van energie- en afvalkosten.

Er is subsidie verstrekt aan onder andere de carnaval- en sinterklaasorganisaties en de oranjecomités zodat zij hun evenementen ook in 2023 konden organiseren. Ook zijn voor een aantal organisaties afvalverwerkingskosten en elektriciteit kosten betaald.

Daarnaast is op basis van de uitkomst van een enquête onder inwoners en in samenspraak met de organisatie van de Winterfair nieuwe feestverlichting aangeschaft voor Geertruidenberg. Dit is een duurzaam alternatief ter vervanging van de boom die voorheen op de Markt werd geplaatst.

5.7 Musea

Wat willen we bereiken?

Musea

We zetten ons in voor het behoud en de ontwikkeling van onze culturele infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Museum De Roos

Wij ondersteunen museum de Roos bij het bewaren en vertellen van de geschiedenis van gemeente Geertruidenberg door het beschikbaar stellen van een jaarlijkse subsidie.

In 2023 hebben we subsidie aan museum de Roos beschikbaar gesteld zodat zij de lokale historie konden blijven bewaren en vertellen.

5.8 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

Cultureel erfgoed

We willen het lokale erfgoed verder inventariseren, waarderen, beschermen en benutten.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Fort Lunet, Oude wacht en molens

Vanwege het tot voor kort niet op een adequate wijze kunnen invullen van de vacature gebouwenbeheer zijn er binnen het onderhoudsprogramma achterstanden opgelopen. In de eerste

helft van 2023 zullen de achterstanden zo veel als mogelijk worden opgepakt. Tevens zal beleid worden ontwikkeld hoe om te gaan met de gemeentelijke gebouwen en zal, mede op basis hiervan, worden gekomen tot een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan. Dit zal ter vaststelling aan uw raad worden aangeboden.

Van achterstand in onderhoud is geen sprake meer. In 2023 is het nodige onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed uitgevoerd, waardoor de panden verkeren in minimaal conditieniveau 3. Tevens is er begin 2023 gewerkt aan een geheel nieuw MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor de jaren 2024-2033. Het nieuwe MJOP is medio juni vastgesteld door de gemeenteraad. Het nieuwe MJOP is leidend als het gaat om het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed.

Historische gebouwen

De uitvoering van de Erfgoednota zetten we voort. Het traject voor het actualiseren van het welstandsbeleid vanaf najaar 2022 loopt door in 2023.

In 2023 zijn 30 panden in beschermd stadsgezicht aangewezen als gemeentelijk monument. We hebben een erfgoedvisie voor het beschermd stadsgezicht opgesteld. Enkele door de gemeente te ondersteunen erfgoedprojecten van de lokale erfgoedinstanties waren in 2023 nog niet rijp voor uitvoering en schuiven door naar 2024. In 2023 is ook gestart met een evaluatie van twee welstandsvrij verklaarde gebieden. Het verder evalueren en opstellen van welstandsbeleid is door andere prioriteiten en gezien de Omgevingswet doorgeschoven naar 2024.

5.9 Media

Wat willen we bereiken?

Media

We zetten ons in voor het behoud en de ontwikkeling van onze culturele infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Lokale omroep

Wij ondersteunen de lokale omroep in het informeren van onze inwoners over het lokale nieuws door het beschikbaar stellen van een wettelijke verplichte jaarlijkse bijdrage aan de SLOG.

In 2023 hebben we subsidie aan de SLOG beschikbaar gesteld zodat zij de inwoners kunnen blijven informeren over lokaal nieuws.

Subsidie bibliotheken

Theek5 verzorgt het bibliotheekwerk in de gemeente Geertruidenberg. De leidraad hierbij is de offerte 2021-2024 die Theek 5 heeft opgesteld naar aanleiding van het programma van eisen van gemeente Geertruidenberg. Theek 5 legt lokaal de focus op taal- en digitale vaardigheden &

leesbevordering, het terugdringen van laaggeletterdheid en het bijdragen aan een inclusieve samenleving. Ook worden de thema's techniek, duurzaamheid en digitaal samengebracht in de Maakplaats. Theek5 ontvangt jaarlijks een subsidie op basis van BCF (beleidgestuurde contract financiering) afspraken.

Aan Theek 5 is subsidie verstrekt conform de meerjaren afspraken in het kader van de BCF (beleidgestuurde contract financiering). Deze subsidie hebben zij gebruikt om de doelen uit het programma van eisen en het daaruit voortvloeiende jaarprogramma te behalen. Zij hebben met hun activiteiten bijvoorbeeld ingezet op leesbevordering en verhogen van leesplezier en het verbeteren van digitale vaardigheden van inwoners. Kinderen lieten zij via het Ontdeklab (Maakplaats) kennis maken met techniek.

5.10 Wonen en Bouwen

Wat willen we bereiken?

Wonen en bouwen

We streven naar een zo goed mogelijke omgang met archeologie in brede zin, zoals bedoeld in de Nota archeologie (2017). Sinds het Parapluplan archeologie (2021) betreft dit in de praktijk vooral een zo goed mogelijke beoordeling van archeologische rapporten e.d. bij vergunningsplichtige bodemverstoringen.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Archeologische monumentenzorg

Sinds 2021 is archeologie voor heel de gemeente beschermd via het Parapluplan archeologie. De gemeentelijke werkzaamheden op het gebied van archeologie betreffen sindsdien vooral de beoordeling van archeologische rapporten e.d. bij vergunning plichtige bodemverstoringen, waarvoor advies wordt ingewonnen bij de archeoloog van het Monumentenhuis. Waar nodig wordt informatie over archeologie geactualiseerd. Een evaluatie van de uitvoering van de Nota archeologie (2017) zal na behandeling door B&W (najaar 2022) ter kennis worden gebracht aan de raad.

Ook in 2023 is (in het kader van de behandeling van ruimtelijke plannen) over archeologische onderzoeksrapporten e.d. advies ingewonnen bij onze archeologische adviseur van het Monumentenhuis.

Eind 2022, begin 2023 is een raadsinformatiebrief over de evaluatie van de uitvoering van archeologiebeleid aan de raad gezonden.

5.20 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

Mutaties reserves programma 5

De reserves hebben verschillende functies. Waaronder een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's (weerstandscapaciteit). Een bestedingsfunctie voor het

reserveren van middelen voor specifiek doel of activiteit. Een egalisatiefunctie voor het egaliseren van tarieven over meerdere jaren. Ook kunnen jaarlijks terugkerende en (sterk) fluctuerende lasten met een reserve daarbij worden verrekend. Daarnaast kennen de reserves een financierings- en dekkingsfunctie zoals o.a. dekking van kapitaallasten van investeringen.

Wat gaan we daarvoor doen? / Wat hebben we daarvoor gedaan?

Reserve OMC

Dekking voor de meerjarige bijdrage van de kosten van het OMC.

De reserve is ten behoeve van de dekking van de exploitatie van het OMC en de activiteitensubsidies aan verenigingen die gebruik maken van het OMC.

Reserve afschrijving bouwkundige kosten mafeking

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de restauratiekosten Mafeking.

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de in het verleden gemaakte restauratiekosten van Mafeking.

Reserve Beeldende Kunst

Aankopen, opdrachten of andere activiteiten in het kader van de beeldende kunst. Hoewel de omvang inmiddels lager is dan € 25.000 willen we deze reserve vooralsnog handhaven vanwege de regelmatig voorkomende mutaties in de reserve.

In 2023 is geen aanspraak gemaakt op het in de reserve opgenomen budget. Er heeft een storting plaatsgevonden vanwege de grex Rivierkade.

Reserve afschrijving restauratie Fort Lunet

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de restauratiekosten Fort Lunet na aftrek van de subsidie.

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de in het verleden gemaakte restauratiekosten Fort Lunet.

5.30 Wat heeft het gekost?

P5 Wat heeft het gekost?

Overzicht Economie en Toerisme (bedragen x € 1.000)

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting / Rekening 2023
Lasten	1.822	1.782	2.101	1.980	120
Baten	-172	-144	-182	-175	-7
Saldo	1.650	1.638	1.919	1.805	113

Resultaat bestemming

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting / Rekening 2023
Lasten	66	0	0	10	-10
Baten	-185	-35	-35	-34	-1
Saldo	-119	-35	-35	-24	-11

Gerealiseerd resultaat

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting / Rekening 2023
Lasten	1.889	1.782	2.101	1.990	111
Baten	-357	-179	-217	-209	-8
Saldo	1.532	1.603	1.884	1.781	103

5.40 Voortgang investeringen

In programma 5 zijn geen investeringen begrepen.

5.50 Risico's

Voor programma 5 zijn geen risico's voorzien.

5.60 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel bevat de wettelijke Beleidsindicatoren van Programma 5.

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Begroot 2023	Jaar	Waarde (Jaarrekening 2023)	Eenheid	Bron	Opmerkingen
14.	3. Economie	Funcziemenging **	53,0	2022	52,3	%	LISA	
16.	3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	123,0	2023	125	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	

** funcziemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Beleidsindicatoren beleidsrijke begroting 2023

Hoe gaan we dat meten?

Strategisch doel	Beleidsindicatoren	Aantal
Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren	<ul style="list-style-type: none"> bedrijfsvestigingen en banen Leegstandscijfer m2 en aantal (jaarlijks het leegstandscijfer van bedrijventerreinen en winkelgebieden bepalen) 	bedrijven 2170, waarvan 1591 zzp-ers * banen 10.802, waarvan 5600 op bedrijventerreinen * winkels buiten kern winkelgebied 40 * starters 109 * stoppers 67 * panden bedrijventerreinen 56 (97.245 m2) * panden centrum 28 (5.740 m2) * verkooppunten 12,2 % **
	<ul style="list-style-type: none"> Ondernemerspeiling (4 jaarlijks een ondernemerspeiling houden) 	uitkomsten 2023: algemene dienstverlening 6,8 dienstverlening via dig. fac 5,8 ondernemersklimaat 6,0 vestigingsklimaat 6,0 bereikbaarheid 7,3 openbaar vervoer 6,1 parkeren 6,8 openbare ruimte 6,8 veiligheid 7,0 vereenvoudige/versoepelen regelgeving 4,8
Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder	<ul style="list-style-type: none"> Duurzaam opgewekte energie (jaarlijks toename energie opwek bij bedrijfspanden) Energieverbruik bedrijfspanden 	21.761 kW *** 35 miljoen m3 gas* 127 miljoen kWh elektriciteit*
	<ul style="list-style-type: none"> Innovatieve bedrijven % Hergebruik primaire grondstoffen (landelijke monitor wordt ontwikkeld) 	97 (3,5 %) **** -
De gemeente is gastvrij naar de bewoners en bezoekers	<ul style="list-style-type: none"> Toeristenbelasting (jaarlijks toeristische overnachtingen) 	25.531
	<ul style="list-style-type: none"> Banen toeristische recreatieve branche Vestigingen toeristische recreatieve branche 	505 * 167 *

* Economische Barometer Geertruidenberg ** Locatus *** Klimaatmonitor **** Innovatiespotter

